

Schouwburg de Kampanje | Den Helder

van Dongen – Koschuch | Architects and Planners

Inzending Arie Keppler Prijs 2016

SCHOUWBURG DE KAMPANJE | DEN HELDER

INTRODUCTIE

EEN MARITIEM ENSEMBLE

Schouwburg ‘De Kampanje’ is het nieuwe cultureel centrum en schouwburg van Den Helder gevestigd op de voormalige Rijkswerf ‘Willemsoord’. Door de herbestemming en transformatie heeft dit maritieme ensemble na ruim 170 jaar afgesloten te zijn geweest van de buitenwereld, een nieuwe publieke betekenis gekregen. Het complex bestaat uit een theaterzaal, een multifunctionele zaal, kunstencentrum, kantoren en horecavoorzieningen verspreid over verschillende gebouwen van de voormalige Rijkswerf.

De inspiratie voor het ontwerp is gehaald uit de identiteit en karakter van de gebouwen, het samenspel van structuren, artefacten, openbare ruimte, dokken, water en de situering. Om het unieke karakter van het interieur en het ensemble te behouden is er in het ontwerp terughoudend en zorgvuldig omgegaan met aanpassingen en toevoegingen. Om de ruimtelijke belevenis van de prachtige monumentale hallen te waarborgen is de grote zaal uitgevoerd als een glazen theaterzaal. Daarmee contrasteert de nieuwe toevoeging met het introverte karakter van het monument en biedt een nieuw perspectief op het industriële erfgoed. Het theater heeft zich bijna als vanzelfsprekend in het monument genesteld en door het gebruik van glas ontstaan lange zichtlijnen, waardoor zien en gezien worden het leidende thema is geworden. Deze feestelijkheid

is geheel in traditie van het theater waar het sociale aspect vaak net zo belangrijk is als de voorstelling zelf. De kracht van de interventie schuilt in de precisie van de restauratie, in combinatie met de radicaliteit van de nieuwe toevoegingen en hun materialisatie. Door het opzettelijk benadrukken van contrasten op sommige plekken en op anderen juist de versmelting van oud en nieuw onzichtbaar te maken ontstaat er een diversiteit aan sferen, kwaliteiten die passen bij een cultureel complex dat een uniek ensemble van gebouwen vormt. Daarnaast heeft het plan een belangrijke betekenis voor de omgeving die dit voorheen onontgonnen gebied aan de rand van de stad een nieuwe impuls gaat geven. Door het situeren van de hoofdentree aan het binnengebied en het toevoegen van een tweede toegang aan de stadszijde is een levendige publieke wandelroute gecreëerd waarlangs de verschillende de onderdelen van het programma zijn georganiseerd en de verbinding tussen binnenstad en zee wordt hersteld.

STEDELIJKE VERNIEUWING

De verplaatsing van schouwburg De Kampanje van het stadshart naar de oude Rijkswerf Willemsoord is onderdeel van een ingrijpende stedelijke vernieuwing in Den Helder. Deze verplaatsing is hét pijlerproject van de gebiedsontwikkeling in het stadshart en de oude Rijkswerf. Het ontwerp geeft een nieuw leven aan zowel de drie monumentale gebouwen, als

het gebied van de voormalige Rijkswerf. De Kampanje zal naar verwachting veel mensen (130.000 á 140.000) naar Willemsoord trekken. Op die manier wordt draagvlak gecreëerd voor allerlei particuliere initiatieven, zoals een jachtwerf, gebruik van de jachthaven, vestigingen van horeca, een hotel en short stay-faciliteiten. De duurzaamheid van de verplaatsing wordt versterkt door de sloop van de oude schouwburg in het Stadshart. Dit creëert ruimte voor de aanleg van woningen, winkels en parkeren en een stadspark dat het NS-station op een prachtige groene wijze gaat verbinden met het centrum.

Een glazen theaterzaal van deze omvang is uniek in Nederland en Europa en trekt belangstelling van artiesten, bezoekers en medewerkers. Het samenspel met de andere functies in het gebouw levert een duurzaam en flexibel complex op dat op elk moment van de dag leeft. De behandeling van de materialen, het gebruik van hout in de zaal, de verlichting en het meubilair stond in het teken van het bestaande erfgoed, dat in getransformeerde gedaante toekomstbestendig en de identiteit van Den Helder en haar maritieme historie tastbaar maakt. Het cynisme in Den Helder maakt met de nieuwe Kampanje plaats voor trots en vertrouwen in de stad en creëert draagvlak voor het vervolg van de stedelijke vernieuwing.

Het maritieme complex voor de transformatie

Theater de Kampanje na transformatie

De theaterzaal voor de transformatie

De theaterzaal na transformatie

Locatie De Kampanje in de voormalige Rijkswerf: Willemsoord

De Stadshal voor de transformatie

De Stadshal na transformatie

1. Theaterfoyer oostzijde

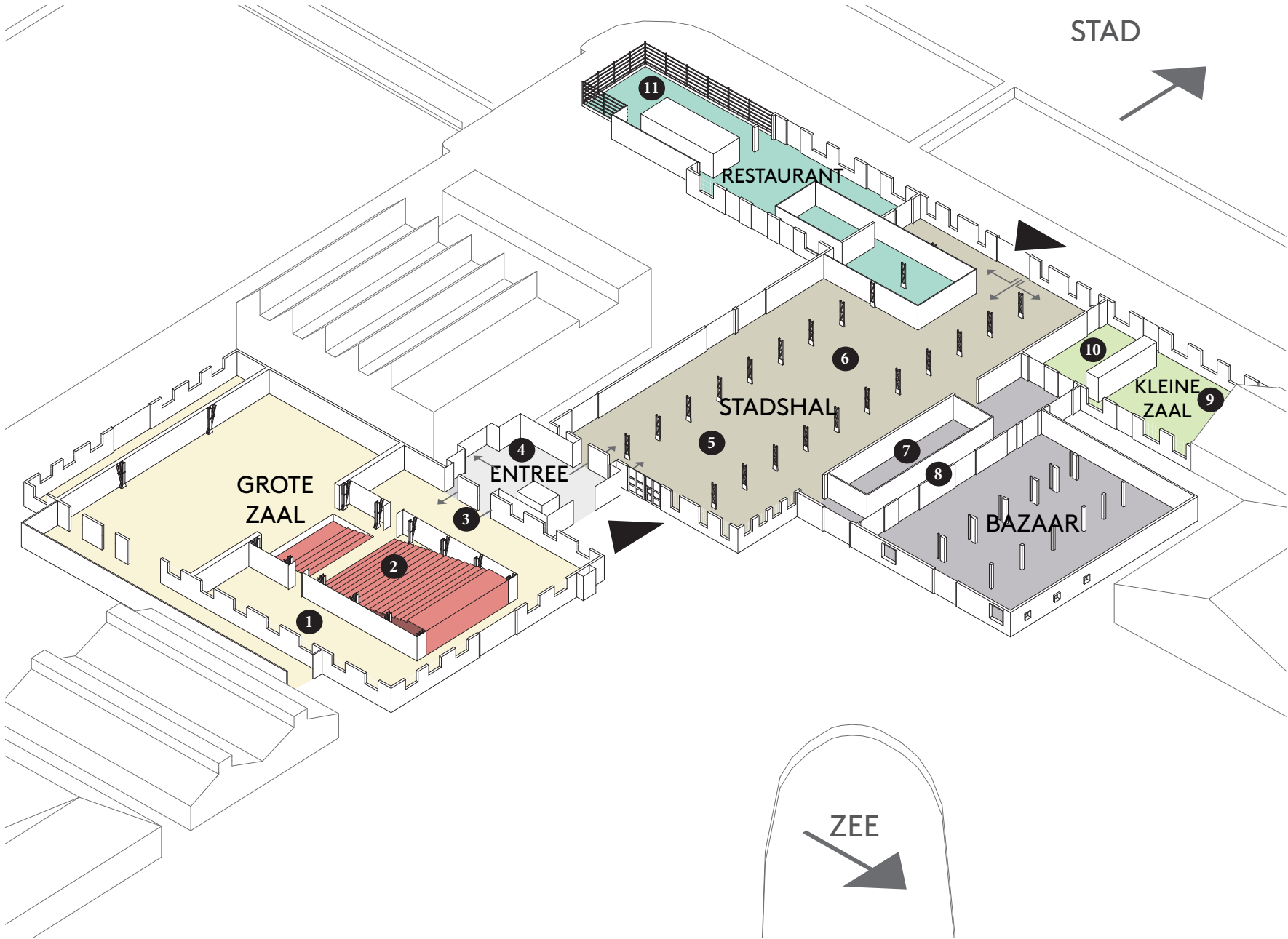
2. Theaterzaal in voormalige Ketelmakerij (1920)

3. Theaterfoyer westzijde

4. Garderobe entreegebied

5. Multifunctionele Stadshal

6. Demontabel theater Stadshal

7. Vergader-en kantoorruimte

11. Serre Restaurant

10. Cafe Kleine Theaterzaal

9. Kleine Theaterzaal

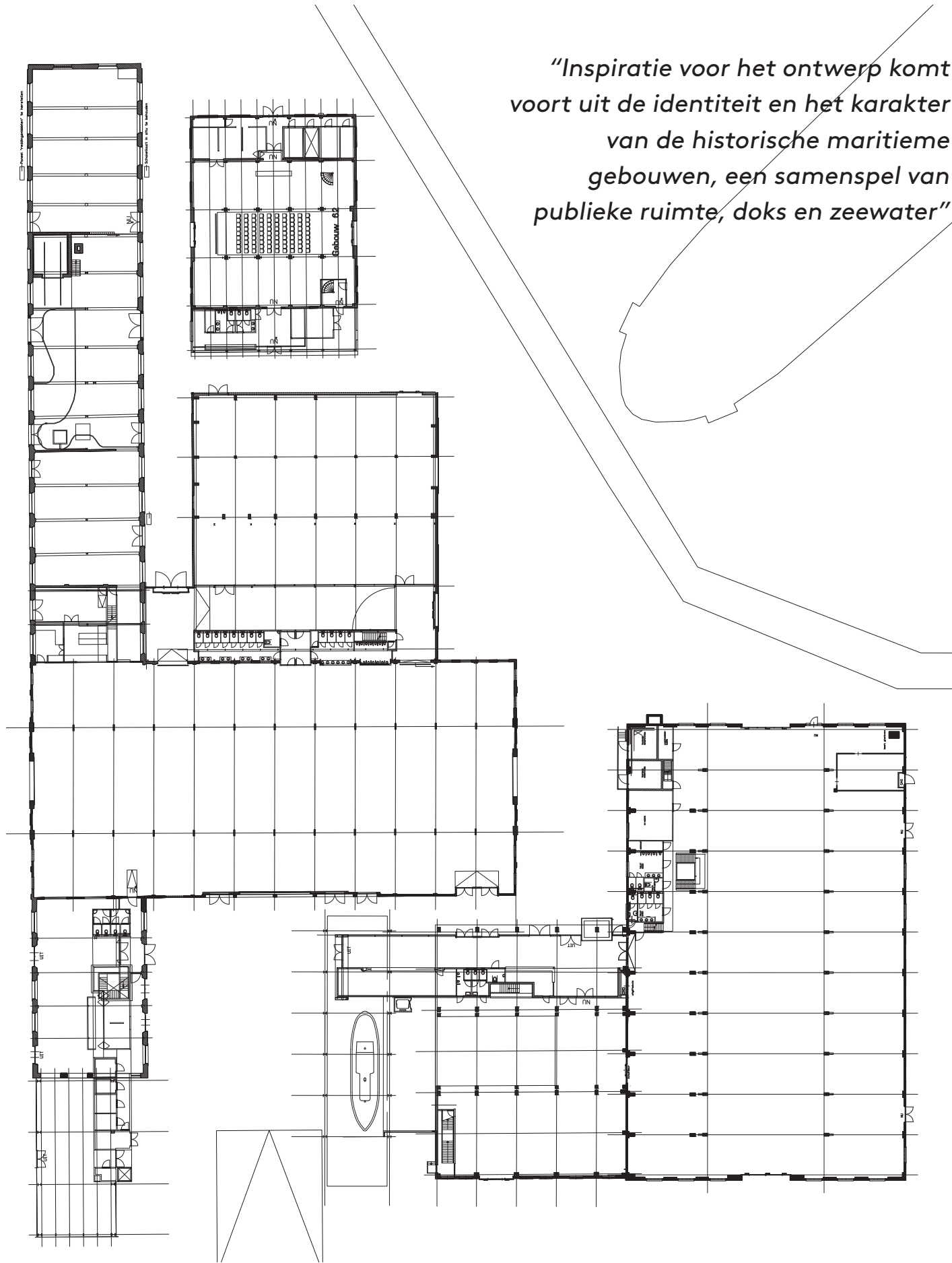

8. Kantoren

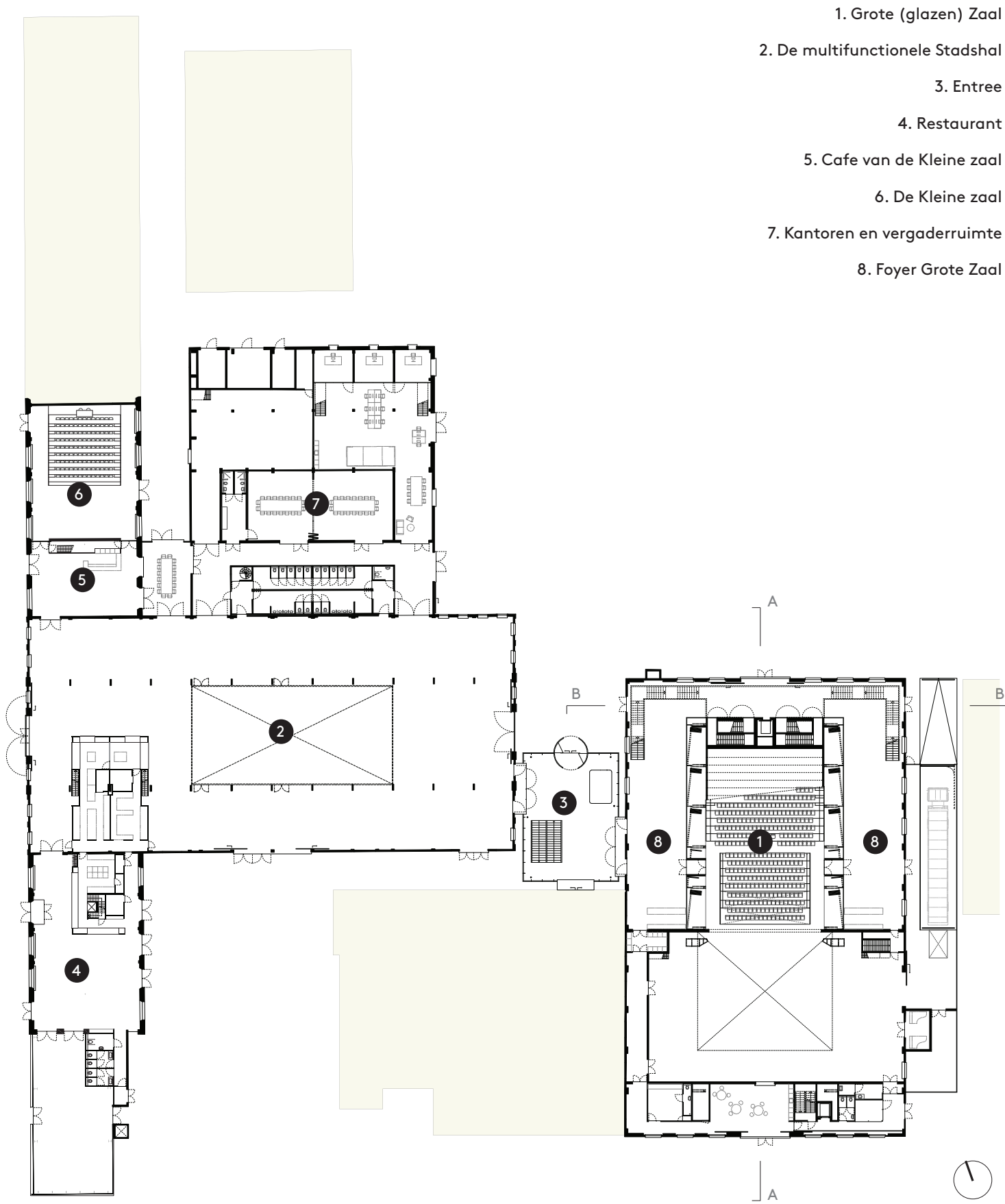

PLATTEGROND VOOR EN NA DE TRANSFORMATIE

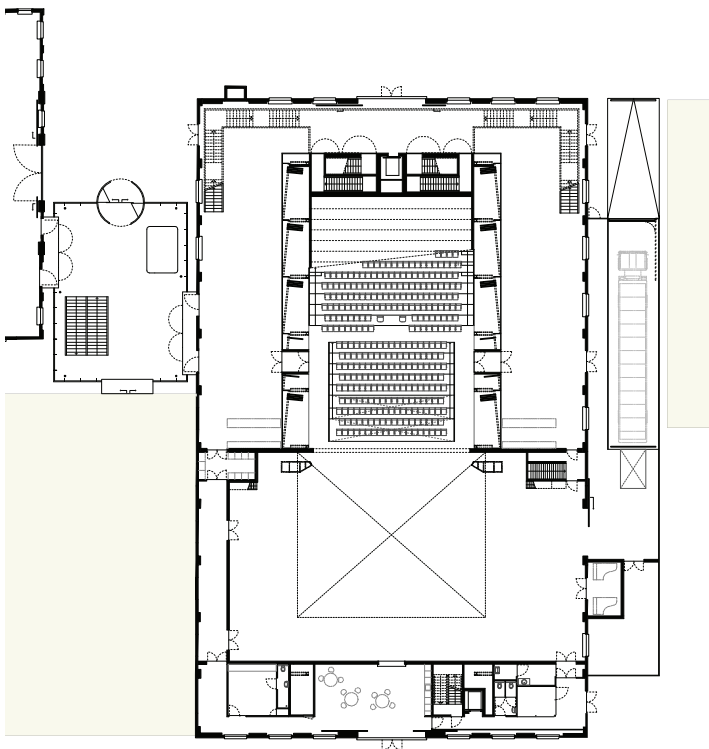
“Inspiratie voor het ontwerp komt voort uit de identiteit en het karakter van de historische maritieme gebouwen, een samenspel van publieke ruimte, doks en zeewater”

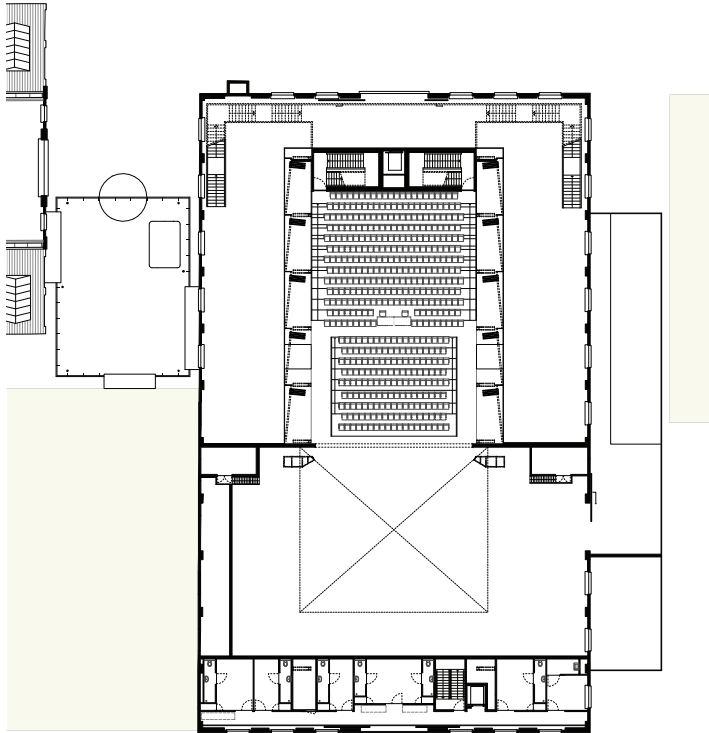
Plattegrond van het maritieme complex voor de transformatie

Plattegrond van het Theatercomplex De Kampanje na transformatie

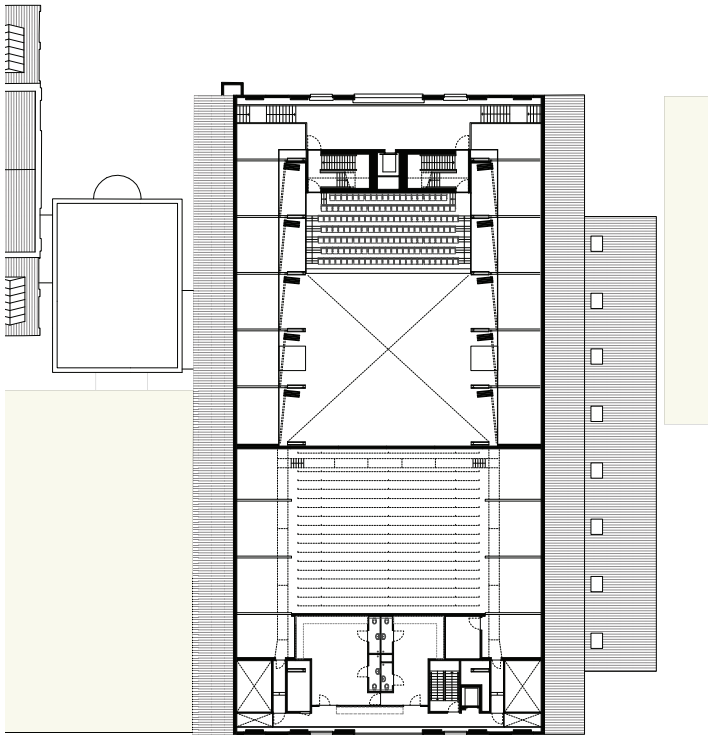
Begane grond Theaterzaal

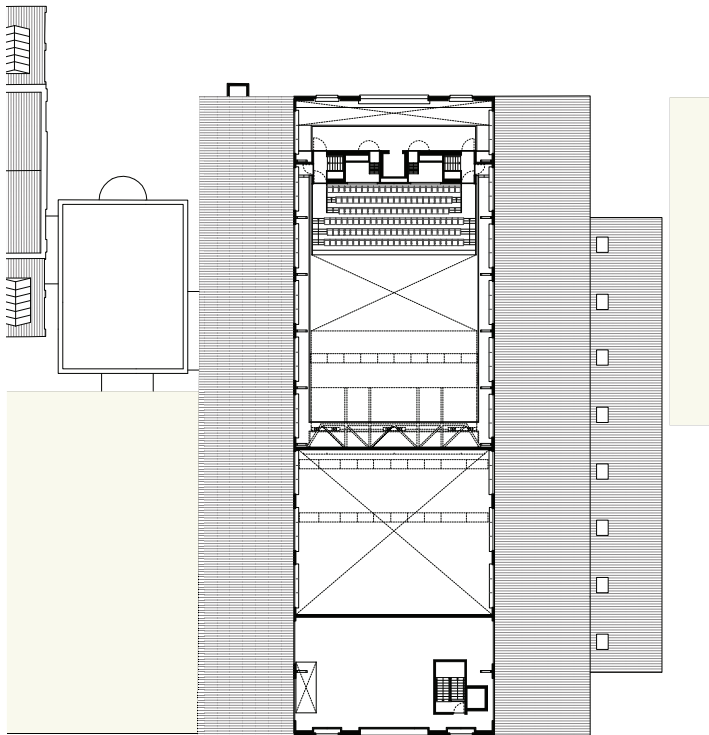
Eerste verdieping Theaterzaal

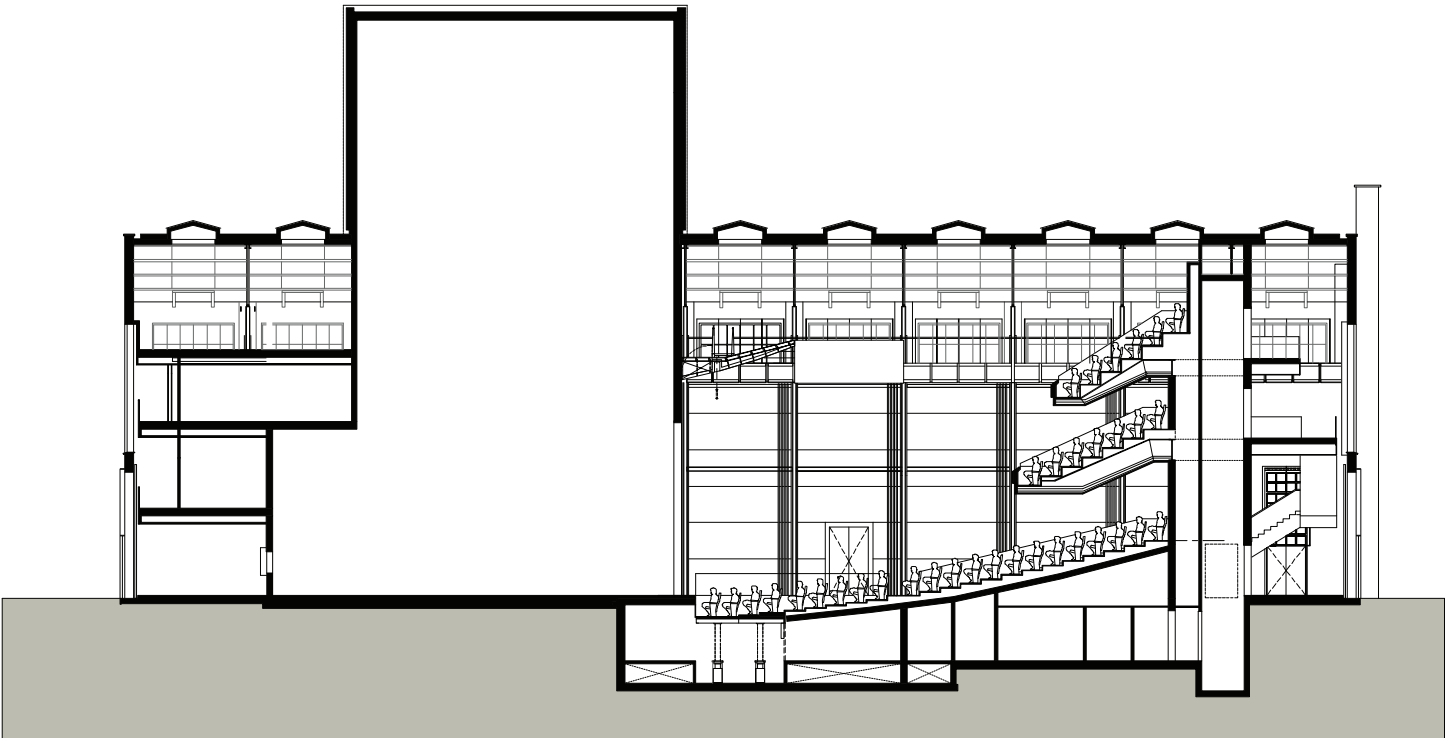
Doorsnede B-B | dwarsdoorsnede Grote Zaal de Kampanje na transformatie

Tweede verdieping Theaterzaal (eerste balkon)

Derde verdieping Theaterzaal (tweede balkon)

Doorsnede A-A | langsdoorsnede glazen Theaterzaal de Kampanje na transformatie